

عنوان مقاله:

مسائل و مطالبات مردم طهران در اسناد عرایض عهد ناصری (۱۳۰۱-۱۳۰۳ ه. ق.)

محل انتشار:

پژوهشنامه تاریخ، دوره 17، شماره 65 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

مریم نیل قاز - *A Ph.D. candidate in Post-Islamic History of Iran, Islamic Azad University Science and Research Branch, Tehran, Iran*

سینا فروزش - *Associate Professor. Department of History. Islamic Azad University, science and research Branch. Tehran.Iran*

رضا شعبانی صمغ آبادی - *Professor, Department of History, Islamic Azad University Science and Research Branch, Tehran, Iran*

خلاصه مقاله:

چکیده بررسی ساختارهای اجتماعی ایران در هر دوره از اهمیت ویژه ای برخوردار است. در این بین دسترسی به اسناد یکی از موثرترین روش های پژوهش، جهت دستیابی به واقعیت های هر زمان شناخته شده است و اسناد عرایض به عنوان گروهی از اسناد تاریخی که از امور زندگی، روابط میان مردم و جامعه و حکومت سخن می گوید و هر سطر از آن به زندگی اجتماعی مردم می پردازد، برای پژوهشگران از امتیاز خاصی برخوردار است. هدف پژوهش حاضر شناخت مشکلات و مسائل اجتماعی مردم طهران طی نزدیک به سه سال از سلطنت ناصرالدین شاه قاجار است که در اسناد عرایض مورد بررسی، منعکس گردیده است؛ این اسناد، شامل عرایض مردم طهران بین سال های ۱۳۰۱ تا ۱۳۰۳ هجری قمری می باشد. روش تحقیق در این پژوهش، انجام کار تصحیح مجموعه خطی بر اساس علم نسخه شناسی (Codicology) و تحریر مقاله بر اساس روش تاریخی (استقرائی) و شیوه تدوین و نگارش آن به صورت توصیفی-تحلیلی می باشد. استخراج اطلاعات و داده ها نیز به صورت کتابخانه ای و اسنادی صورت گرفته است. بررسی این اسناد نشان می دهد رعیت، آزادانه و با کمترین ترس، مطالبات و مسائل خود را با شخص اول مملکت مطرح می کرده است. داده های عرایض نشان می دهد که گروه های مختلف اجتماعی، عموماً، از آزادی بیان و آزادی های مذهبی برخوردار بودند و در این زمینه دغدغه یا نگرانی وجود نداشته است. حفظ امنیت و برپایی عدالت، همچون گذشته تاریخ ایران، حلقه مفقوده عصر ناصری بوده است؛ با این تفاوت که شخص شاه، شخصاً و راساً، درصدد حل مسائل و مشکلات گروه ها و طبقات اجتماعی ممالک محروسه ایران برآمد.

کلمات کلیدی:

Tehran, petition, Nasser al-Din Shah, issues, social demands

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1814373>

